

Antalya Uluslararası Bilim Forumu

‘İklim Değişikliği, Çevre Krizi ve Göç’

Antalya International Science Forum

‘Climate Change, Environmental Crisis and Migration’

Bildiri Özetleri

Abstracts

29. 11. 2023 – 01. 12. 2023

Antalya

**Antalya Uluslararası Bilim Forumu, İklim Değişikliği Çevre Krizi ve
Göç, Bildiri Özetleri**

Antalya International Science Forum

'Climate Change, Environmental Crisis and Migration'

Editörler: Erol ESEN & Veli Ercan ÇETİNTÜRK & Cem ŞENTÜRK

Kapak ve Sayfa Düzeni: Gamze UÇAK

©Siyasal Kitabevi Tüm Hakları Saklıdır.

2024 Ocak, Ankara

ISBN No: 978-625-6586-11-6

Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

Baskı:

Repro Bir Matbaacılık Kağ. Rekl. Tasarım Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47381

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cad.

No: 23-25 Yenimahalle/ANKARA

YETİŞKİN BİREYLERİN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ENDİŞESİ İLE MENTAL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Adem SÜMEN*
Yelda KUBLAY**
Derya ADIBELLİ***

ÖZET

Amaç: Bu çalışma; yetişkin bireylerde iklim değişikliği endişesi ile mental iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma kesitsel tipte olup Mayıs – Ekim 2022 tarihleri arasında bir İlçe Sağlık Müdürlüğüne bağlı kurumlara başvuran yetişkin bireylerle yürütülmüştür. Araştırmaya 18 yaş üstü olan, Türkçe okuma yazma bilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 513 yetişkin dahil edilmiştir. Araştırma verileri tanıtıcı bilgi formu, İklim Değişikliği Endişesi Ölçeği (İDEÖ) ve Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (WEMİO-Ö) kullanılarak yüz yüze toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 25.0 ve AMOS 21.0 programları kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplar t testi, ANOVA ve yapısal eşitlik modeli kullanılmıştır. Tip 1 hata düzeyinin %5'in altında olduğu durumlar istatistiksel anlamlılık olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay (Karar No: 20.04.2022/KA EK-280) ve kurumlardan izin alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan yetişkinlerin %58.8'i erkek ve yaş ortalaması 37.74±11.84 olup iklim değişikliğinden etkilenen meslek gruplarından %30.8 ile en çok seracılık/çiftçilik yapmaktadır. Katılımcıların %60.8'i iklim değişikliğine bağlı olağanüstü olay yaşamış olup %36.8'i kendisi yaşadığını belirtmiştir. Çalışmaya katılanların en fazla yaşadığı ilk üç olay sırasıyla orman yangını (%40.6), deprem (%29.2) ve sel (%19.7)'dir. Katılımcıların iklim değişikliğine yönelik en fazla aldıkları bireysel önlemler ise %91.2 ile yerlere çöp atmama, %78.4 ile çevreye zarar veren insanları uyarma ve %74.5 ile kısa mesafelerde yürüme ya da bisiklet kullanma olmuştur.

* Öğr. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, ademsunen@akdeniz.edu.tr

** Öğr. Gör. Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, yelda_kublay@hotmail.com

*** Prof. Dr., Antalya Bilim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, derya.adibelli@antalya.edu.tr

Araştırmada yetişkinlerin İDEÖ puan ortalaması 33.92±10.27 ve WEMİO-Ö puan ortalaması 50.20±11.88 bulunmuştur. Katılımcıların İDEÖ toplam, kaygı ve çaresizlik alt boyutları ile WEMİO-Ö puan ortalaması arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur ($p<0.001$). Katılımcılardan iklim değişikliğine bağlı olağanüştü bir olayı yaşadığını belirten, bu olayları bir yakını yaşayan, medyadan takip edenlerin İDEÖ ve WEMİO-Ö; kendisi yaşayanların ise İDEÖ puan ortalamaları anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Katılımcılardan orman yangını ve sel felaketi yaşayanların İDEÖ ve WEMİO-Ö; hortum yaşayanların İDEÖ; deprem ve fırtına/kasırğa yaşayanların WEMİO-Ö puan ortalamaları daha yüksek saptanmuştur ($p<0.05$).

Orijinal Değer ve Sonuç: Küresel bir sorun olan iklim değişikliği her geçen gün daha fazla etkisini göstermektedir. Araştırmada katılımcıların çoğunluğunun iklim değişikliğine bağlı olağanüştü olaylara tanık olduğu ve üçte birinin de bu olayları kişisel olarak deneyimlediği görölmüştür. Bu tür olaylara maruz kalan bireylerin fiziksel sağlık, zihinsel sağlık ve sosyal ilişkileri olumsuz etkilenebilir. Ancak, bu etkiler sadece doğrudan etkilenenleri değil, iklim olayları hakkında medya yoluyla bilgi edinenler arasında da iklim değişikliği endişesi yaratmaktadır. Bu çalışmanın en önemli sonuçlarından birisi de iklim endişesine bağlı kaygı ve çaresizlik alt boyutları ile mental iyi oluş düzeyi arasında pozitif yönde bir ilişkinin bulunmasıdır. Bu da kaygı ve çaresizlik yaşayan bireylerin daha fazla bilgi edindiğini ve farkındalıklarını artırdığını göstermektedir. Bu nedenle, iklim değişikliğine karşı hazırlıklı olmanın, farkındalık yaratmanın ve önlemler almanın kişilerin mental sağlığını olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Sonuç olarak, birey ve toplum düzeyinde iklim değişikliği farkındalık çalışmalarının artırılması önemlidir. Bu çalışma sonuçlarının, ilerleyen zamanlarda iklim değişikliğinin toplum ruh sağlığına etkisinin değerlendirilmesinde yol gösterici olacağı düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklım Değişikliği, Ruh Sağlığı, Yetişkin

ASSESSMENT OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CLIMATE CHANGE WORRY AND MENTAL WELL-BEING LEVELS IN ADULTS

Adem SÜMEN*
Yelda KUBLAY**
Derya ADIBELLI***

ABSTRACT

Objective: This study aims to determine the relationship between climate change worry and mental well-being levels in adults.

Methods: The research is cross-sectional and was conducted with adult individuals who applied to institutions affiliated with a District Health Directorate between May and October 2022. A total of 513 adults aged 18 and over, literate in Turkish, and willing to participate in the research were included. Research data were collected through face-to-face interviews using a demographic information form, the Climate Change Worry Scale (CCWS), and the Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale (WEMWBS). SPSS 25.0 and AMOS 21.0 software programs were used for data analysis. Descriptive statistics, independent samples t-tests, ANOVA, and structural equation modeling were used for data analysis. Situations where the Type 1 error level was below 5% were considered statistically significant. Ethical approval was obtained from the Akdeniz University Faculty of Medicine Clinical Research Ethics Committee (Decision No: 20.04.2022/KA EK-280), and permissions were obtained from the institutions to conduct the research.

Results: Of the participants in the study, 58.8% were male, with an average age of 37.74 ± 11.84 , and the most affected occupational group by climate change was greenhouse farming/farming, with 30.8%. A total of 60.8% of the participants had experienced extraordinary events related to climate change, and 36.8% reported experiencing them personally. The top three events most frequently experienced by the participants were forest fires (40.6%), earthquakes (29.2%), and floods (19.7%). The most common individual measures taken by the participants regarding climate change were not littering

* Lect. Dr., Akdeniz University, Kumluca Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, ademsumen@akdeniz.edu.tr

** Lect. Akdeniz University, Kumluca Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, yelda_kublay@hotmail.com

*** Prof. Dr., Antalya Bilim University, Faculty of Health Sciences, derya.adibelli@antalya.edu.tr

(91.2%), warning people who harm the environment (78.4%), and walking or cycling short distances (74.5%).

In the study, the CCWS average score for adults was 33.92 ± 10.27 , and the WEMWBS average score was 50.20 ± 11.88 . A positive relationship was found between participants' CCWS total, anxiety, helplessness sub-dimensions, and WEMWBS average scores ($p < 0.001$). Participants who reported experiencing extraordinary events related to climate change, those who had a close relative experience such events, and those who followed them through the media had significantly higher CCWS and WEMWBS scores; while those who personally experienced such events had significantly higher CCWS scores ($p < 0.05$). Participants who experienced forest fires and floods had higher CCWS and WEMWBS scores, those who experienced tornadoes had higher CCWS scores, and those who experienced earthquakes and storms/hurricanes had higher WEMWBS scores ($p < 0.05$).

Originality and Conclusion: Climate change, a global issue, is increasingly manifesting its impact day by day. In the study, it was observed that the majority of participants have witnessed extraordinary events attributed to climate change, with one-third personally experiencing these events. Individuals exposed to such events may experience adverse effects on their physical health, mental well-being, and social relationships. However, these impacts are not confined solely to those directly affected. Worries regarding climate change have become prevalent even among individuals who acquire information about it through the media. One of the most noteworthy findings of this study is the positive correlation identified between climate anxiety, the sub-dimensions of helplessness, and the level of mental well-being. This implies that individuals experiencing anxiety and helplessness tend to seek more information and increase their awareness. Hence, it can be concluded that preparedness for climate change, awareness raising, and the implementation of preventive measures have a favorable impact on individuals' mental health. In conclusion, it is important to increase climate change awareness studies at the individual and society levels. It is believed that the findings of this study will serve as a guiding light for the assessment of climate change's impact on public mental health in the future.

Keywords: Climate Change, Mental Health, Adults